herpy

GEKKOER

Strophurus williamsi

Strophurus williamsi er en liten trelevende gekko fra det tørre innlandet i det østlige Australia. Ryggen og halen er besatt med gulorange pigger, og når den blir truet, sprøyter den en seig, illeluktende væske ut av halen. Den soler seg gjerne om dagen, men jakter mest i skumringen og om natten. Det finnes bare få pålitelige stelleopplysninger om akkurat denne arten, så den egner seg best for erfarne holdere.

Familie: Diplodactylidae Engelsk: Eastern spiny-tailed gecko Tidligere navn: *Diplodactylus williamsi* Publisert 15. november 2026

FAKTABOKS

DYRET

Voksenstørrelse	**10-13 cm** total lengde inkl. hale
Levealder	**4-10 år**
Aktiv	**Om dagen, i skumringen og om natten**
Levevis	**Trelevende**
Biotop	**Halvørken og savanne**
Vanskelighetsgrad	**Erfaren**

STELL

Min. terrarium	**45 × 45 × 60 cm** L × B × H for 1 voksent dyr
Temperatur, dag	**25-30 °C**
Varmeplass	**30-32 °C**
Temperatur, natt	**18-25 °C**
Luftfuktighet	**40-60 %**
UVB	**Anbefalt** Ferguson-sone 2
Kosthold	**Insekter**
Holdes	**Alene eller parvis**

AVL

Formering	**Eggleggende**
Kullstørrelse	**1-2 egg**
Kull per år	**2-5**
Inkubasjon	**43-80 dager** ved 27-30 °C

VERN OG PAPIRER

CITES	**Liste III**
EU-vedlegg	**Vedlegg C**
IUCN	**Livskraftig (LC)**

Om arten

Strophurus williamsi er en slank, liten gekko med en grå til gråbrun grunnfarge, mørkere flekker og ofte et nett- eller rutemønster på ryggen. Undersiden er lys med små brune eller svarte prikker, og øynene har en oransje til rød ring rundt iris. Det mest iøynefallende kjennetegnet er de spisse, gulorange tuberklene: to nesten parallelle rader langs ryggen og fire rader med pigger langs halen. Tærne er korte, flate og brede med store heftelameller, så den klatrer lett både på bark og på glatte flater.

Arten ble beskrevet i 1963 av den amerikanske herpetologen Arnold Kluge under navnet *Diplodactylus williamsi* og er siden flyttet til slekten *Strophurus*. Navnet hedrer herpetologen Ernest Williams. Slekten er kjent for forsvaret sitt: Halen har kjertler som kan sprøyte en seig, klissete og sterkt luktende væske mot en angriper, og gekkoen sikter ved å krumme halen. Den kan også reise seg høyt med krum rygg og vifte sakte med halen mens den sperrer opp munnen og viser en kraftig blå eller gul munnhule. Fordi forsvaret virker, mister den sjeldnere halen enn mange andre gekkoer.

Den er 10-13 cm lang inkludert hale. Fra snute til kloakk måler den 4-7 cm, og halen er omkring 5 cm. Hannene har preanale porer, som hunnene mangler. Vekten er ikke dokumentert. Levealderen i fangenskap er heller ikke oppgitt for arten; for pigghalegekkoene under ett oppgis 4-10 år, og enkelte dyr blir eldre. Som de nære slektningene *Strophurus ciliaris* og *Strophurus taenicauda* lever den i trær og busker og sees ofte solende på tynne greiner om dagen.

Utbredelse og leveområde

Strophurus williamsi er endemisk for det østlige Australia. Den finnes i nordøstlige New South Wales, i Queensland, i den sørøstlige delen av South Australia og i nordvestlige Victoria. Typelokaliteten er Warrumbungle-fjellene i New South Wales.

Utbredelsen er flekkvis og strekker seg fra traktene rundt Cairns i nord til Adelaide i sør og vestover til omkring Bourke. Størstedelen av bestanden finnes i den halvtørre sonen i det sentrale New South Wales og det sørvestlige Queensland, og i Victoria lever den i mallee-kratt og i Murray-Darling-skogene.

> **Naturlig utbredelse:** Australia.

LEVEOMRÅDE

Strophurus williamsi lever i åpen skog og kratt i det halvtørre innlandet i det østlige Australia: sklerofyllskog, eukalyptusskog, savanne og mallee. Den forbindes med *Callitris*, ironbark-eukalyptus, *Casuarina*, spinifex og *Leptospermum*. Om dagen sitter den på tynne greiner, der fargene kamuflerer den, eller gjemmer seg under løs bark og i hulrom i stammene. Om natten søker den også føde på bakken rundt gresstuer.

Klimaet er varmt og tørt med store svingninger mellom dag og natt og mellom sommer og vinter. Artens foretrukne temperatur oppgis til 25-30 °C. Tall for luftfuktighet og vinterkulde i naturen foreligger ikke for akkurat denne arten, så verdiene nedenfor bygger på erfaringer med slekten *Strophurus* og er usikre.

Les mer: Luftfuktighet, sprøyting og ventilasjon

Stell

TERRARIET

Det finnes nesten ingen utførlige stellveiledninger for *Strophurus williamsi*, så målene her bygger på erfaringer med pigghalegekkoene generelt. Enkeltdyr, par eller trioer holdes noen ganger i terrarier fra 30 × 30 × 45 cm, men et terrarium på minst 45 × 45 × 60 cm (lengde × bredde × høyde) til et voksent dyr gir bedre plass til en temperaturgradient. Høyden er viktigere enn bunnarealet, for gekkoen er en klatrer.

Innred med mange tynne greiner i ulike vinkler, bark og kork til skjul og solid beplantning, gjerne med kunstige eller hardføre planter. Gekkoen sitter gjerne høyt og soler seg, så sørg for en gren nær varmekilden. Som bunnsubstrat passer en tørr til lett fuktig blanding av jord og sand med et lag blader, og et fuktig skjul i den ene enden gjør hudskiftet lettere. Terrariet skal være godt ventilert, fordi arten kommer fra et tørt klima.

Les mer: Varme og temperatur

TEMPERATUR

Strophurus williamsi er varmekrevende og lever i et klima med store døgnvariasjoner. Bruk en dagtemperatur på 25-30 °C i terrariet og et solested på omkring 30-32 °C, som gekkoen kan søke mot og forlate igjen. Om natten slås varmen av, og temperaturen kan falle til romtemperatur, omkring 22-25 °C om sommeren og ned til 18 °C i vinterhvilen. Dagtemperaturen tilsvarer artens foretrukne temperatur i naturen (25-30 °C). Solestedet og nattverdiene er ikke dokumentert for arten, men lånt fra stellet av de nære slektningene *Strophurus ciliaris* og *Strophurus taenicauda* og er derfor et anslag.

Bruk en spotlampe med termostat over en gren, og mål med et digitalt termometer i toppen og i bunnen. Blir det konstant over 35 °C, uttørkes og stresses gekkoen raskt.

LUFTFUKTIGHET OG VANN

For *Strophurus williamsi* skal luftfuktigheten være moderat, omkring 40-60 %, og terrariet skal tørke helt opp i løpet av dagen. Spray lett annenhver til hver tredje kveld, slik at gekkoen kan drikke dråper fra blader og greiner, og la bunnen tørke ut imellom. La aldri terrariet stå vått hele tiden, for det gir mugg og hudproblemer hos en art fra et tørt klima.

Ha en lav skål med friskt vann i terrariet, og bytt det jevnlig. Fuktigheten er ikke dokumentert spesifikt for arten, så tallene er et forsiktig anslag ut fra slekten. Et hygrometer viser om verdiene holder.

LYS OG UVB

Strophurus williamsi soler seg i naturen, så den har nytte av UVB. Bruk et T5 HO-rør med 6 % eller 10 % UVB, montert over nettlokket, slik at UV-indeksen på de øverste greinene ligger omkring 1-3, tilsvarende Ferguson-sone 2, med skygge i den andre enden av terrariet. Ferguson-sonen er ikke fastlagt for arten, så tallet er et anslag ut fra den dagaktive levemåten.

Ha lyset på omkring 12-14 timer om sommeren og færre timer i vinterhvilen, styrt av en tidsbryter. Natten skal være mørk.

Les mer: Lys og UVB

FÔRING

I naturen lever *Strophurus williamsi* av leddyr, især sirisser, gresshopper, møll, edderkopper og termitter. Gi i fangenskap en variert blanding av små fôrinsekter som sirisser, små kakerlakker og små gresshopper. Insektene bør ikke være lengre enn avstanden mellom gekkoens øyne.

Fôr ungdyr hver dag eller annenhver dag og voksne to-tre ganger i uken. Pudre insektene med kalk, og gi jevnlig kalk med D3-vitamin og et multivitaminpreparat. Frukt er ikke dokumentert som en del av kosten, så hold deg til insekter.

Les mer: Fôrdyr: hold og avl Les mer: Kalk, vitaminer og tilskudd

ATFERD OG HÅNDTERING

Strophurus williamsi er mest et dyr å se på. Den er rask og nervøs og bør ikke håndteres mer enn strengt nødvendig. Den kan sprøyte den klissete, illeluktende væsken sin, og den kan miste halen, selv om det skjer sjeldnere enn hos mange andre gekkoer. Grip aldri tak i halen.

Om dagen sitter den ofte synlig og soler seg, og i skumringen blir den for alvor aktiv. Hold ett enkelt dyr eller et par som har venet seg til hverandre, og sett aldri to hanner sammen, siden de sannsynligvis vil slåss. Det finnes bare få dokumenterte erfaringer med gruppeholdning hos arten, så velg den forsiktigste holdformen.

Avl

KJØNNSMODNING OG KJØNNSBESTEMMELSE

Hos *Strophurus williamsi* har begge kjønn en kort, skrå rekke forstørrede, kjøttfulle skjell ved kloakken, men bare hannene har preanale porer, og hos unge hanner blir hemipenisbulene bak kloakken synlige ved 6-12 måneders alder. Alder og vekt ved kjønnsmodning er ikke dokumentert for arten. For pigghalegekkoene generelt oppgis 12-18 måneder, enkelte opptil 24 måneder, og det er et rimelig anslag her også. Bruk som tommelfingerregel at hunnen skal være fullt utvokst og i god kondisjon før hun settes i avl.

PARRING

I naturen yngler *Strophurus williamsi* fra september til februar, altså den australske våren og sommeren. Hunnen kan pare seg igjen allerede en time etter at hun har lagt egg. Det finnes ingen pålitelige opplysninger om vinterhvile i fangenskap for akkurat denne arten, men *Strophurus ciliaris* og *Strophurus taenicauda* holdes kjøligere og med kortere dager i 8-10 uker om vinteren, og kjønnene skilles i mellomtiden. Sett hannen inn til hunnen i terrariet hennes, og skill dem hvis hun blir plaget.

EGGLEGGING OG KULL

Hunnen av *Strophurus williamsi* legger 1-2 egg om gangen og i gjennomsnitt omkring fem kull i året. Det går minst 24-42 dager mellom kullene, og eggleggingssesongen varer fra september til januar. Hos de nære slektningene *Strophurus ciliaris* og *Strophurus taenicauda* kommer det et nytt kull hver tredje til sjette uke, så tallene stemmer godt overens. I naturen legges eggene ved foten av trær, under steiner eller i forlatte hull. Sett en eggleggingskasse med 5 cm lett fuktig sand eller en blanding av sand og torv i bunnen av terrariet. Gi henne rikelig med kalk og insekter hele sesongen.

INKUBASJON

Flytt eggene av *Strophurus williamsi* forsiktig over i en inkubasjonsboks med lett fuktig vermikulitt eller perlitt uten å vende dem. Angivelsene varierer fra klekking etter 45-80 dager ved 27-30 °C og en luftfuktighet på 70-80 % til 43-48 dager ved en gjennomsnittlig inkubasjonstemperatur. Ungene måler ved klekking omkring 3 cm fra snute til kloakk og 5 cm til sammen. Om temperaturen påvirker kjønnet til ungene, er ikke undersøkt for arten, så hold deg til midten av intervallet til du har egne erfaringer.

OPPDRETT AV UNGER

Ungene av *Strophurus williamsi* begynner å spise tre-fem dager etter klekking. Hold hver unge for seg eller i små, jevnstore grupper i en liten, godt ventilert boks med greiner, et fuktig skjul og et lunt solested. Gi de aller minste insektene, for eksempel nyklekte sirisser og store bananfluer (*Drosophila hydei*), pudret med kalk, og fôr daglig. Vekstrater er ikke dokumentert for arten, så vei ungene jevnlig og noter forløpet. Skill dem straks hvis en unge blir plaget av de andre.

Helse og vanlige feil

Det foreligger ingen veterinærfaglige opplysninger spesielt om *Strophurus williamsi*, så listen bygger på alminnelig kunnskap om gekkoer fra tørre områder:

- For høy varme over lengre tid, som gir uttørking og appetittløshet. Sørg for at gekkoen kan trekke seg bort fra solestedet til kjøligere soner.
- Kalk- og D3-mangel, især hos unger og avlshunner. Det gir bløte kjever, krumme lemmer og skjelvinger. Bruk kalk og UVB.
- Problemer med hudskifte hvis luften er for tørr. Gi et fuktig skjul, og løsne rester av hud på tær og halespiss med lunkent vann.
- Skader fra feil håndtering eller stress, blant annet tap av halen.
- Mugg og hudproblemer hvis terrariet holdes permanent fuktig.

Kontakt veterinær med erfaring på krypdyr hvis gekkoen går ned i vekt, ikke spiser i flere uker eller ser slapp og sløv ut.

Spør alltid dine kloke bekjente

Veiledningen er et godt sted å begynne, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskjellige, og mye av det viktigste lærer man av dem som har holdt arten i årevis. Snakk med en oppdretter, en erfaren holder eller en veterinær med kunnskap om krypdyr og amfibier før du skaffer deg dyret - og igjen hvis noe virker galt.